

A Kúria a dr. Nyitrai Károly ügyvéd által képviselt felperesnek - a dr. Klausz Kornél ügyvéd által képviselt ... Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Szakközépiskola és Diákotthon alperes ellen fegyelmi határozat hatályon kívül helyezése iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 22.M.1762/2010. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Törvényszék 49.Mf.634.887/2011/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

i t é l e t e t:

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 49.Mf.634.887/2011/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint a felperes határozatlan idejű közalkalmazotti jogviszonyban állt az alperesnél angol szakos tanári munkakörben.

Az alperesi munkáltató 2010. február 3-án fegyelmi eljárást indított a felperessel szemben annak megalapozott gyanúja alapján, hogy 2010. február 1-jén az iskolában tettleg bántalmazta az egyik 7. osztályos tanulót. A munkáltató vezetője kijelölte a vizsgálóbiztost, valamint a fegyelmi tanács tagjait. A fegyelmi tanács 2010. március 11-ére idézte a felperest, azonban a tárgyaláson csak jogi képviselője jelent meg, ahol részére a jegyzőkönyvben részletesen felsorolt dokumentumok átadásra kerültek. A március 18-ai fegyelmi tárgyaláson a felperes és jogi képviselője is megjelent, majd március 23-án megtartott harmadik tárgyaláson a fegyelmi tanács a felperest elbocsátás fegyelmi büntetéssel sújtotta.

A határozat indokolása szerint a felperes 2010. február 1-jén az 5. és 6. óra közötti szünetben a 7. osztályba bement, ahol a bent tartózkodó **Z.M.** tanárnő adminisztratív feladatokat végzett. Az egyik tanuló szemtelenül viselkedett a felperessel, ezért legkevesebb három, egyes nyilatkozatok szerint öt alkalommal a fején megütötte. Ezt követően a felperes a teremből kirohant, a megütött tanuló követte őt és kiabált utána. A bántalmazásnak szemtanúja volt **Z.M.** tanárnő és hat tanuló is. A fegyelmi tanács

azt állapította meg, hogy a felperes agresszív magatartásának semmilyen elfogadható indoka nem volt, a tanuló szentelen magatartását pedagógiai módszerekkel kellett volna kezelnie. A felperes ezért megszegte a közoktatásról szóló 1993. évi LXXXIX. törvény 10. § (2) bekezdésében foglaltakat, mely szerint a gyermek és a tanuló nem vethető alá testi fenyegetésnek, kínzásnak, kegyetlen, embertelen, megalázó büntetésnek, vagy bánásmódnak. A felperes azzal a magatartásával, hogy a tanulóval szemben testi fenyegetést alkalmazott, a közalkalmazotti jogviszonyából származó lényeges kötelezettségét jelentős mértékben, vétkesen megszegte, ezért a fegyelmi tanács a legsúlyosabb fegyelmi büntetéssel sújtotta.

A felperes a keresetében a fegyelmi határozatban foglalt tényállást érdemben nem vitatta, annak hatályon kívül helyezését kizárólag eljárási hibára hivatkozva kérte. A jogviszonya helyreállításának mellőzésével kérte kötelezni az alperest elmaradt illetménye, egyéb juttatásai és járandóságai, továbbá 12 havi általános-kár, felmentési időre járó átlagkereset és 3 havi végkielégítés megfizetésére. Keresetében arra hivatkozott, hogy az alperes a fegyelmi tanács két tagja kijelölésekor nem tartotta be a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (Kjt.) 49. § (2) bekezdés b) pontja szerint alkalmazandó 47. § (1) bekezdés rendelkezéseit, ami önmagában megalapozza a fegyelmi határozat jogellenességének megállapítását.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság a 22.M.1762/2010/12. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. A lefolytatott bizonyítás eredményeképpen megállapította, hogy az alperes a fegyelmi eljárást szabályszerűen folytatta le, hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabályszegést nem követett el. A fegyelmi eljárás iratanyagából kitűnik, hogy a munkáltató a fegyelmi tanács tagjává jelölte ki **R.K.** igazgatóhelyettesét, illetve **F.G.** gazdasági vezetőt, akik azonban úgy nyilatkoztak, hogy elfoglaltság, illetve személyes okok miatt, valamint szakmai inkompetencia és összeférhetetlenség okán nem kívánnak a fegyelmi eljárásban részt venni. Ezt követően került sor **H.Á.** és **S.A.** közalkalmazottak kijelölésére.

Az elsőfokú bíróság nem fogadta el a felperes álláspontját, miszerint a Kjt. hivatkozott rendelkezései értelmében a fegyelmi tanács tagjává kellett volna kijelölni a Diákotthon igazgatóhelyettesét **M.T.t.** Ezzel összefüggésben **Cs.I.** né alperesi igazgató és **F.G.** gazdasági vezető tanúvallomásából megállapította, hogy a felperes és **M.T.** között köztudomásúan igen szoros volt a kapcsolat, azt a benyomást keltették a tantestületben, hogy összetartoznak, egy lakásban éltek együtt, így az alperesi intézmény vezetője az eljárás tisztaságának, elfogultatlanságának

biztosítása érdekében nem látott lehetőséget **M.T.** fegyelmi tanácsban történő részvételére. A felperes tagadta, hogy élettársi viszonyban állt volna **M.T.**al, állítása szerint kizárólag bérlőként élt a felperes lakásában, azonban ezen állítását a perben semmivel nem támasztotta alá.

Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy az alperesi munkáltatónak elfogulatlan személyek részvételéről kellett gondoskodni a fegyelmi eljárás során és **M.T.** felkérésének mellőzése az eljárás törvényes lefolytatását biztosította. A munkaügyi bíróság megítélése szerint, amennyiben **M.T.** kizárólag bérlőként élt a felperes lakásában, ez is kizárta a fegyelmi eljárásban való részvételét, hiszen ebben az esetben a köztük lévő függőség anyagi jellegű volt, köztük a lakhatást biztosító kapcsolat állt fenn, és ezért az eljárás tisztasága, függetlensége és pártatlansága biztosítása érdekében megkövetelte, hogy a fegyelmi eljárásban az érintett ne vegyen részt. Mivel a felperes a fegyelmi határozat tényállításait érdemben nem vitatta, ezért az 1993. évi LXXXIX. törvény 10. § (2) bekezdése értelmében a tetteges fenyegetés súlyos kötelezettségszegésnek minősült, amely az elbocsátás fegyelmi büntetés kiszabását megalapozta.

A felperes az ítélet elleni fellebbezésében arra hivatkozott, hogy a perben az alperesnek azt kellett igazolnia, hogy a fegyelmi tanács tagok kijelölése a jogszabályoknak megfelelően történt. Mivel az alperes a perben nem tudta bizonyítani **M.T.** és a felperes közötti hozzátartozói viszonyt, az albérleti jogviszony pedig az elfogultságot nem alapozza meg, ezért az elsőfokú határozat jogszabálysértő volt. A felperes a fellebbezését kiegészítve a 2012. április 18-án érkezett beadványában arra is hivatkozott, hogy a 2010. március 11-én megtartott fegyelmi tárgyalás jegyzőkönyve tételesen tartalmazta a rendelkezésére bocsátott iratok felsorolását, amelyek között nem szerepeltek a perben utóbb csatolt **R.K.**t és **F.G.**t állítólagosan kijelölő 2010. február 25-én kelt alperesi iratok, amely azt valószínűsíti, hogy nevezetteket a fegyelmi tanács tagjává az alperesi igazgató a fegyelmi tanács kialakításakor nem jelölte ki. Ezt a tényt támasztja alá továbbá az említett intézkedések iktatószáma is. Ellentmondásosnak találta továbbá **F.G.** tanúként történő nyilatkozatát a kijelölés vonatkozásában.

A Fővárosi Törvényszék a 49.Mf.634.887/2011/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Az ítélet indokolásában a tényállást kiegészítette és megállapította, hogy a felperes a keresetében a fegyelmi határozat jogellenességének megállapítását arra hivatkozással kérte, hogy az formailag jogellenes, mert a fegyelmi tanács két tagja, **H.Á.** és **S.A.** a Kjt. 49. § (2) bekezdés b) pontja szerint alkalmazandó 47. § (1) bekezdése megsértésével került kijelölésre a fegyelmi tanács tagjának. A jogszabályi

rendelkezések értelmében a fegyelmi tanács tagjának elsősorban magasabb vezető, vagy vezető munkakört, vagy beosztást betöltő, illetve ennek hiányában a felperesnél magasabb, vagy vele azonos besorolású közalkalmazottat kell jelölni. E feltétel azonban az említett személyek egyikénél sem állt fenn. Az alperes meg sem kísérelt felkérni a fegyelmi tanács tagjának olyan személyt, aki a jogszabályi feltételeknek megfelel.

Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte és arra hivatkozott, hogy a fegyelmi tanács megalakítására vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket betartotta. Az alperes általános igazgatóhelyettese az ügy vizsgálóbiztosa volt, a középiskolai igazgatóhelyettes **R.K.** és a gazdasági vezető **F.G.** pedig a kijelölést nem fogadta el, a diákotthoni igazgatóhelyettes **M.T.** pedig a felperes élettársa, ezért részvétele a Kjt. 49. § (3) bekezdés b) pontja, míg az előbbi két személy a 49. § (3) bekezdés d) pontja alapján kizárt volt. Az alperes állításai igazolására a perben csatolta a iktatószámú kijelölő intézkedéseket és **R.K.** ugyanaznap kelt válaszlevelét, valamint **F.G.** saját kezű feljegyzését tartalmazó okiratot.

A 2010. november 17-én megtartott tárgyaláson a felperes a keresetét kiegészítette azzal, hogy a fegyelmi eljárás amiatt is hibában szenved, hogy az alperes tételesen felsorolta azon iratokat, amelyet rendelkezésére bocsátott a fegyelmi eljárás során, azonban ebben az összeférhetetlenségi nyilatkozatokat nem adta át.

Tanácselnöki kérdésre ezt követően úgy nyilatkozott, hogy konkrét normaszöveget, Kjt. rendelkezést nem tud megjelölni a tekintetben, hogy miért kellett volna az alperesnek a fegyelmi eljárás alatt a felperes rendelkezésére bocsátani ezeket a nyilatkozatokat.

A felperes 2011. február 8-án ismételten pontosította a keresetét és a fegyelmi eljárás szabályainak megsértése körében arra hivatkozott, hogy az alperes igazgatója csak az érintett személy, adott esetben **M.T.** elfogultságára vonatkozó nyilatkozata birtokában hagyhatta volna figyelmen kívül őt a tanács összeállításánál. Az esetleges elfogultság tekintetében az igazgató, mint az eljárás megindítója egyedül, az érintett megkérdezése nélkül nem dönthetett.

Az így kiegészített tényállás alapján a másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság azon megállapításával, hogy a felperes a fegyelmi határozat hatályon kívül helyezésére alapot adó eljárási szabálysértést nem követett el.

A törvényszék álláspontja szerint a felperes fellebbezésében foglaltak nem voltak megalapozottak. A 2010. március 11-ei fegyelmi tárgyalási jegyzőkönyvben került rögzítésre az, hogy a felperesi jogi képviselő mely dokumentumokat vette át a munkáltatótól és ezen iratokban a vitatott kijelölő okiratok valóban nem

szerepeltek. Ebből azonban nem következik, hogy azok nem is léteztek, mert a jegyzőkönyvből kitűnik, hogy nem a teljes iratanyag került átadásra, hanem csak bizonyos konkrétan megjelölt iratok. A másodfokú bíróság utalt a Kjt. 47. § (4) bekezdésében foglaltakra, amely csupán a fegyelmi iratok megtekintésének lehetőségét írja elő, azonban olyan kötelezettséget nem tartalmaz, hogy annak teljes anyagát át kell adni a felperes részére. A másodfokú bíróság megállapította, hogy a március 11-ei tárgyalás során nemcsak a kifogásolt iratok, hanem más egyéb, például a munkaközösség-vezetőt kijelölő irat sem szerepelt.

A másodfokú bíróság nem osztotta a felperes azon fellebbezési érvelését sem, hogy a munkáltatói kijelölő intézkedések iktatószáma is azt támasztja alá, hogy a fegyelmi eljárás megindításakor **R.K.** t és **F.G.**t az alperes nem jelölte a fegyelmi tanács tagjává. Rámutatott arra, hogy e körülményre a felperes az elsőfokú eljárás során nem is hivatkozott, első ízben csak a fellebbezése kiegészítésében adta elő ezzel kapcsolatos álláspontját, ezért ez olyan körülménynek és tényállításnak minősül, ami a Pp. 235. § (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban már nem volt figyelembe vehető. Ennek ellenére a törvényszék megjegyezte, hogy az iratok számozása egyébként sem támasztotta alá a felperesi állítást, mert a 2010. február 25-én kelt iratok iktatószáma, majd az időben ezt követő 2010. március 1-jén kelt **H.Á.** és **S.A.** kijelöléséről szóló mindkét irat iktatószámot viseli, ugyanakkor a fegyelmi eljárás egyéb iratai egy részét nem látták el iktatószámmal, más része pedig a keltezésről függetlenül azonos, iktatószámot kapott.

A törvényszék szükségtelennek találta és mellőzte **F.G.** ismételt tanúkénti meghallgatását is, mert az elsőfokú eljárás során a kijelölés időpontjával kapcsolatban tanúvallomását pontosította és úgy nyilatkozott, hogy nem emlékezett a pontos dátumára annak, hogy mikor jött a felkérés. Ezért amennyiben a tanú a másodfokú eljárásban a korábbi tanúvallomásával ellentétes nyilatkozatot tesz, ez önmagában nem elégséges a korábbival szemben az utóbbi nyilatkozat valóságának igazolására, mert valószínűtlen, hogy az eseményekhez képest két évvel később pontosabban emlékezne a történetekre, mint a 2011. április 6-án megtartott tárgyaláson.

A felperes a fellebbezésében alaptalanul sérelmezte a **M.T.** fegyelmi tanácsba történő kijelölésének mellőzését is. E körben a másodfokú bíróság egyetértett a munkaügyi bíróság álláspontjával, mely szerint a lakásban akár albérllőként történő együttélés is olyan anyagi jellegű függőségi, lakhatást biztosító kapcsolatot eredményez, amelyből adódóan a nevezett személytől az ügy elfogulatlan elbírálása nem volt elvárható. A másodfokú bíróság nem fogadta el a felperes azon érvelését sem, hogy az elfogultság kérdésében a fegyelmi jogkör gyakorló az érintett megkérdezése

nélkül nem dönthet. Értelmezése szerint a Kjt. 49. § (2) bekezdés b) pontjának utolsó mondatából és a (3) bekezdés d) pontjából nem következik, hogy az elfogultság kizárólag az érintett személy saját nyilatkozata alapján állapítható meg, illetve hogy az e kérdésben tett nyilatkozat a fegyelmi jogkör gyakorlóját kötné. Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal egyezően arra az álláspontra helyezkedett, hogy a fegyelmi eljárás tisztaságának, függetlenségének és pártatlanságának biztosítása érdekében helytállóan döntött az alperesi fegyelmi jogkör gyakorlója **R.K.**, **F.G.** és **M.T.** fegyelmi tanács tagként való kijelölésének mellőzéséről, ezért a fegyelmi eljárás szabályait nem szegte meg, így ez okból a fegyelmi határozat jogellenessége nem volt megállapítható.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő új határozat meghozatalát, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozathozatalra való kötelezését, továbbá perköltségben történő marasztalását kérte. Álláspontja szerint az eljáró bíróság tévesen értelmezte a perbeli időszakban hatályos Kjt. 47. § (1) bekezdését, illetve a 49. § (2) bekezdés b) pontját és a 49. § (3) bekezdés d) pontját, ezért téves következtetésre jutott, döntése megalapozatlan. Álláspontja szerint **R.K.** igazgatóhelyettes és **F.G.** gazdasági vezető vonatkozásában a másodfokú bíróság ítéleti megállapítása - mely szerint a fegyelmi jogkör gyakorlója helyesen döntött arról, hogy a fegyelmi tanácsban való kijelölésüket mellőzi - iratellenesnek tekinthető.

A perbeli esetben ugyanis nem kijelölésük mellőzése történt, hanem a kijelölést követően tett nyilatkozatok alapján nem váltak a fegyelmi tanács tagjává. Másrészt a peres eljárás során nem merült fel olyan tény, vagy körülmény, ami a két érintett személy esetében elfogultságot jelentene, vagy valamely más okból kizárta volna a hivatkozott személyeket a fegyelmi eljárásból. Önmagában az, hogy az érintett személy nyilatkozata szerint nem szeretne a fegyelmi eljárásban részt venni, nem alapozza meg a részvételének mellőzését.

Álláspontja szerint a Kjt. 49. § (3) bekezdése taxatívén tartalmazza azokat az eseteket, amikor a közalkalmazott a fegyelmi eljárásban tagként nem vehet részt. Ebben olyan esetkör nem szerepel, hogy a kijelölt személy nem szeretne abban szerepet vállalni, a fegyelmi tanácsban való részvételét nem utasíthatja vissza, az erre irányuló munkáltatói intézkedést az Mt. 103. § (1) bekezdés b) pontja alapján köteles végrehajtani.

A felperes szerint figyelemreméltó az a tény, hogy a becsatolt iratokban nem található egyetlenegy konkrétum sem arra vonatkozóan, hogy **F.G.**, vagy **R.K.** miért nem lehetett volna a fegyelmi tanács tagja. Az előbbi általánosságban szakmai inkompetenciára, illetve

összeférhetetlenségre, míg utóbbi személyes okokra hivatkozott. **F.G.** tanúvallomásában sem tudott egyetlenegy konkrétumot mondani arra, hogy miért nem vállalta el a fegyelmi tanácsi tagságot, szóbeli válaszában szakmai inkompetenciára és arra hivatkozott, hogy ő is angolt tanított. Mivel a Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében az alperesnek kellett volna bizonyítania, hogy **R.K.** és **F.G.** nem lehetett a fegyelmi tanács tagja, amelyet nem igazolt, ezért ezt a terhére kellett volna értékelni a másodfokú bíróságnak.

A felülvizsgálati kérelem hivatkozott arra is, hogy a másodfokú bíróság eljárását megelőzően néhány nappal tájékoztatta a felperest **F.G.** arról, hogy valójában a fegyelmi eljárás lezártát követően kereste meg a fegyelmi jogkör gyakorlója a fegyelmi taggá kijelölő nyilatkozattal és e körben az elsőfokú eljárásban nem a valóságnak megfelelően nyilatkozott. Mivel ez a tény csak a másodfokú eljárásban jutott a tudomására, ezért indítványozta ismételten tanúkenti meghallgatását. Ezt a körülményt a másodfokú bíróság ítéletében nem indokolta. A per érdemi elbírálása szempontjából lényeges körülmény vizsgálatának mellőzése alapján a másodfokú bíróság megsértette a Pp. 3. § (3) és (4) bekezdésben foglaltakat.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében helytállóan hivatkozott arra, hogy a törvényszék iratellenesen állapította meg a jogerős ítélet 5. oldalának 5. bekezdésében azt, hogy **F.G.** és **R.K.** fegyelmi tanács tagként való kijelölését az alperes mellőzte. Tényadat, hogy az érintett személyek fegyelmi tanácsi tagként való felkérésére sor került és nyilatkozatuk beszerzését követően döntött úgy a fegyelmi jogkör gyakorló, hogy más közalkalmazottat kér fel a feladat teljesítésére.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében arra már megalapozatlanul hivatkozott, hogy a két vezető állású közalkalmazott nyilatkozata nem alapozta meg a munkáltató döntését. **R.K.** a 2010. február 25-én kelt munkáltatói jogkör gyakorlójához címzett iratában úgy nyilatkozott, hogy „személyes okok miatt az ügy elfogulatlan elbírálása részemről nem várható el”. **F.G.** 2010. február 26-án szakmai inkompetencia és összeférhetetlenség miatt kérte a felkéréstől történő eltekintést.

A Kjt. 49. § (3) bekezdés d) pontja szerint a fegyelmi tanács eljárásában és döntéshozatalában tagként, illetve jegyzőkönyvvezetőként nem vehet részt, akitől egyébként az ügy elfogulatlan elbírálása nem várható el. Az elfogultság körében a fegyelmi jogkör gyakorlója köteles figyelembe venni az érintett e

tárgyban tett nyilatkozatát. A jogszabály és a bírói gyakorlat sem támasztja alá azt, hogy egyértelmű nyilatkozat birtokában a fegyelmi tanács elnöke köteles annak megalapozottságát vizsgálni, különös tekintettel a Kjt. 50. §-ában foglalt eljárási határidőkre. Ezért a fegyelmi jogkör gyakorlója helytállóan fogadta el az érintettek indokolt nyilatkozatát és mellőzte részvételüket a fegyelmi eljárásban. Téves az a felperesi álláspont, hogy a felkért két vezető állású közalkalmazott lényegében indokolás nélkül megtagadta a munkáltató utasítását. A szakmai inkompetenciát a kérdés vizsgálatánál valóban nem lehetett figyelembe venni, azonban a felek elfogultságra és összeférhetetlenségre való hivatkozása, egyértelműen olyan nyilatkozatnak tekinthető, amely a fegyelmi eljárásban való részvételüket kizárta.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében megalapozatlanul hivatkozott a másodfokú bíróság eljárási szabálysértésére is. A felperes **F.G.** ismételt tanúkénti meghallgatását lényegében arra hivatkozással indítványozta, hogy az elsőfokú eljárás során a fegyelmi tanács tagi felkérése időpontja vonatkozásában valótlan tanúvallomást tett, amely tény a másodfokú eljárásban jutott tudomására. E körben a bizonyítás mellőzése a törvényszék részéről nem minősült lényeges szabálysértésnek, a jogerős ítélet helytálló érvelése szerint a tanú esetleges, az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatával ellentétes vallomása sem lehetett elegendő a perben becsatolt, a tanú által saját kezűleg írt nyilatkozata időpontjának ítéleti bizonyossággal történő megcáfolására.

Az eljáró bíróságok ezért helytállóan állapították meg, hogy az alperes a Kjt. fegyelmi eljárásra vonatkozó szabályait betartotta, a fegyelmi tanács tagjait szabályosan, a Kjt. 49. § (3) bekezdés d) pontjának figyelembevételével jelölte ki, ezért a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pernyertes alperesnek a felülvizsgálati eljárásban bizonyított költsége nem merült fel, ezért a Kúria e körben a határozathozatalt mellőzte.

A munkavállalói költségkezdvezményben részesülő felperes pervesztességére tekintettel a felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2013. június 12.

dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. előadó bíró, Sipőczné dr. Tanczos Rita s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
bíróági tisztviselő